

Štatút Výboru pre deti a mládež

Čl. 1 Úvodné ustanovenie

(1) Štatút Výboru pre deti a mládež (ďalej len "výbor") upravuje jeho postavenie, pôsobnosť, zloženie a základné zásady jeho činnosti.

Čl. 2 Postavenie výboru

Výbor je stálym odborným orgánom Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „rada“) pre otázky týkajúce sa práv dieťaťa¹ a pre problematiku mládeže².

Čl. 3 Rodovo vyvážený jazyk

Kde sa v ustanoveniach tohto štatútu používa označenie funkcie v mužskom rode, primerane a podľa vhodnosti sa tým má na mysli aj označenie funkcie v ženskom rode.

Čl. 4 Pôsobnosť výboru

(1) Pri svojej činnosti sa výbor riadi najmä princípmi najlepšieho záujmu dieťaťa, nediskriminácie a participácie.

(2) Výbor plní úlohy v súlade s plánom práce rady, zohľadňujúc plán práce vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) a plán legislatívnych úloh vlády, pričom sleduje strategické ciele a odporúčania odborných orgánov a inštitúcií Európskej únie, Rady Európy, Organizácie spojených národov (ďalej len „OSN“) a ďalších medzinárodných orgánov, organizácií a inštitúcií v oblasti svojej vecnej pôsobnosti.

(3) Výbor plní úlohy s cieľom:

- a) zabezpečiť splnenie záväzkov Slovenskej republiky pri implementácii práv dieťaťa ustanovených Dohovorom OSN o právach dieťaťa vrátane jeho opčných protokolov a práv dieťaťa ustanovených Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím,
- b) zabezpečiť splnenie záväzkov Slovenskej republiky pri implementácii práv dieťaťa ustanovených Dohovorom Rady Európy o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním

1 dieťaťom je fyzická osoba mladšia ako 18 rokov, ak nenadobudla podľa právneho poriadku plnoletosť skôr (čl. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, Oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 104/1991 Zb. v znení zmeny uverejnenej pod č. 50/2003 Zb.)

2 mládežníkom je fyzická osoba, ktorá dovŕšila vek najviac 30 rokov (§ 2 zákona č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)

a sexuálnym zneužívaním a práv dieťaťa ustanovených Dohovorom Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi,

- c) zabezpečiť, aby najlepšie záujmy dieťaťa boli prvoradým hľadiskom pri akejkol'vek činnosti týkajúcej sa detí uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými subjektmi,
- d) utvárať podmienky pre zabezpečenie takej ochrany a starostlivosti, aká je nevyhnutná pre blaho dieťaťa,
- e) utvárať podmienky pre zavádzanie a udržanie takých postupov a mechanizmov, ktoré umožnia participáciu detí a mládeže pri tvorbe verejných politík a opatrení, ktoré sa ich týkajú,
- f) posilniť postavenie mládeže vo všetkých sférach života a garantovať ich rovnoprávne postavenie v spoločnosti na báze partnerstva,
- g) pôsobiť na zvýšenie všeobecného aj odborného povedomia o právach dieťaťa a spôsoboch ich presadzovania.

Výbor najmä:

- a) predkladá rade podnety a na základe vlastnej iniciatívy alebo na základe podnetu rady spracúva pre radu návrhy čiastkových a systémových opatrení pre zvýšenie úrovne ochrany a dodržiavania práv detí a pre zvýšenie úrovne podpory mládeže,
- b) spracúva pre radu návrhy stanovísk a uznesení k legislatívnym zámerom, návrhom zákonov, všeobecne záväzných právnych predpisov a interných právnych predpisov, ako aj vládnych, rezortných a ďalších opatrení nelegislatívnej povahy, ktoré môžu mať dosah na ochranu alebo dodržiavanie práv detí a na úroveň podpory mládeže,
- c) spolupracuje s ministerstvami a inými ústrednými orgánmi štátnej správy, orgánmi územnej samosprávy, sociálnymi partnermi, mimovládnyimi neziskovými organizáciami, nadáciami, vedeckými a výskumnými pracoviskami a akademickými inštitúciami, registrovanými cirkvami a náboženskými spoločnosťami, ako aj detskými a mládežníckymi organizáciami a zástupcami detskej a mládežníckej samosprávy,
- d) spolupracuje s odbornými orgánmi a inštitúciami Európskej únie, Rady Európy, OSN a ďalšími medzinárodnými orgánmi, organizáciami a inštitúciami,
- e) podnecuje výskumnú činnosť, rozširovanie a efektívnu výmenu informácií, ako i tvorbu indikátorov a rozširovanie zdrojov štatistických informácií,
- f) priebežne sleduje a podieľa sa na vyhodnocovaní a tvorbe strategických dokumentov pre otázky týkajúce sa práv dieťaťa a pre problematiku mládeže,
- g) vyjadruje sa k návrhom správ pre kontrolné mechanizmy medzinárodných zmlúv o ľudských právach,
- h) plní ďalšie úlohy, ktorými ho rada poverí.

Čl. 5 **Zloženie výboru**

(1) Výbor sa skladá z predsedu výboru, podpredsedu výboru, tajomníka výboru a ďalších členov výboru.

(2) Výbor sa skladá z dvoch samostatných komôr a ďalších členov výboru podľa ods. 8, ktorí majú nezávislé postavenie. Na účely hlasovania je predseda výboru členom komory za verejnú správu a podpredseda výboru je členom komory za mimovládne neziskové organizácie.

(3) Predsedom výboru je minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „predseda výboru“). Predsedu výboru vymenúva a odvoláva vláda.

(4) Podpredsedom výboru je člen komory za mimovládne organizácie, ktorého na základe výsledkov hlasovania členov komory za mimovládne neziskové organizácie vymenúva a odvoláva predseda výboru.

(5) Tajomníkom výboru je zamestnanec v štátnej službe Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, ktorého vymenúva a odvoláva predseda výboru. Tajomník výboru nemá hlasovacie právo.

(6) Členmi komory za verejnú správu s hlasovacím právom, ktorých vymenúva a odvoláva predseda výboru sú:

a) nominovaný zástupca na úrovni generálneho riaditeľa alebo riaditeľa organizačného útvaru v priamej riadiacej pôsobnosti ministra, resp. splnomocnenca vlády SR, eventuálne v odôvodnených prípadoch priamo poverená osoba ministrom

- aa) Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
- ab) Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR,
- ac) Ministerstva kultúry SR,
- ad) Ministerstva zdravotníctva SR,
- ae) Ministerstva financií SR,
- af) Ministerstva vnútra SR,
- ag) Ministerstva spravodlivosti SR,
- ah) Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR,
- ai) Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity,

b) nominovaný zástupca

- ba) Združenia miest a obcí Slovenska,
- bb) Únie miest Slovenska,
- bc) Združenia samosprávnych krajov SK8.

(7) Členmi komory za mimovládne neziskové organizácie s hlasovacím právom, ktorých vymenúva a odvoláva predseda výboru sú:

- a) nominovaný zástupca Slovenského výboru pre UNICEF,
- b) ďalší zástupcovia nominovaní podľa čl. 8 ods. 2 tak, aby bola zachovaná parita členov komory za verejnú správu a členov komory za mimovládne neziskové organizácie.

Absentujúca nominácia člena komory za verejnú správu nemá vplyv na posúdenie parity.

(8) Ďalšími členmi výboru s hlasovacím právom, ktorých vymenúva a odvoláva predseda výboru, sú:

- a) komisár pre deti,
- b) nominovaný zástupca Slovenského národného strediska pre ľudské práva,
- c) nominovaný zástupca Kancelárie verejného ochrancu práv,

d) nominovaný zástupca Generálnej prokuratúry SR.

(9) Na zasadnutie výboru predseda výboru vždy prizýva:

- a) zástupcu Národného koordinačného strediska pre riešenie problematiky násilia na deťoch,
- b) zástupcu Hlavného kontaktného miesta pre problematiku vykonávania Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím,
- c) tajomníka rady alebo ním povereného zástupcu,
- d) tajomníka Medzirezortnej pracovnej skupiny pre štátnu politiku v oblasti mládeže alebo ním povereného zástupcu,
- e) komisára pre osoby so zdravotným postihnutím.

Povinne prizvaní zástupcovia nemajú postavenie člena výboru a nemajú hlasovacie právo; ich stanovisko má pre výbor odporúčací charakter.

(10) Na zasadnutie výboru môže predseda výboru prizvať ďalších odborníkov. Môže tak urobiť aj na návrh člena výboru. Prizvaní odborníci nemajú postavenie člena výboru a nemajú hlasovacie právo.

(11) V prípadoch, keď je to s ohľadom na predmet prejednávaného bodu programu vhodné, môže predseda výboru prizvať na zasadnutie zástupcu iného výboru rady alebo iného výboru Národnej rady Slovenskej republiky.

(12) Členstvo vo výbore je čestnou funkciou. Za výkon činnosti z dôvodu členstva vo výbore členovi výboru nepatrí odmena. Členovi výboru možno priznať mimoriadnu jednorázovú odmenu za prácu vykonanú pre výbor alebo jeho pracovnú skupinu. Výšku odmeny schvaľuje predseda výboru na návrh tajomníka výboru.

(13) Členovi výboru a poverenému zástupcovi, ktorý nie je zamestnancom verejnej správy, je priznaná náhrada cestovných výdavkov v súlade s internou smernicou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), ktorá upravuje postup ministerstva pri poskytovaní náhrad výdavkov podľa zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

(14) Neprítomnosť na zasadnutí výboru musí člen výboru vopred oznámiť tajomníkovi výboru, pričom súčasne určí svojho zástupcu. Poverený zástupca môže zastupovať len jedného člena výboru. Súčasťou písomného poverenia na zastupovanie je poverenie vyjadrovať sa, zaujímať stanoviská a hlasovať k otázkam prerokúvaným na zasadnutí výboru.

(15) Funkčné obdobie člena komory za mimovládne neziskové organizácie je 5 rokov od vymenovania, ktoré nadväzuje na výzvu podľa čl. 8 ods. 2 tohto štatútu. Po uplynutí funkčného obdobia členstvo členov komory za mimovládne neziskové organizácie zostáva zachované do doby vymenovania nových členov komory za mimovládne neziskové organizácie podľa čl. 5 ods. 7 písm. b) v spojení s čl. 8 ods. 2 tohto štatútu.

(16) Za člena komory za mimovládne neziskové organizácie, ktorého členstvo zaniklo počas funkčného obdobia predčasne podľa čl. 5 ods. 17, môže organizácia, ktorá člena výboru nominovala, navrhnúť predsedovi výboru nového zástupcu, ktorý preberie členstvo vo výbore do ukončenia funkčného obdobia.

(17) Členstvo člena výboru zaniká:

- a) smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho,
- b) z dôvodu ukončenia vykonávania funkcie alebo z titulu zániku funkcie, ktorá je dôvodom členstva vo výbore,
- c) odvolaním z dôvodu oznámenia adresovaného predsedovi výboru o zmene nominovaného zástupcu príslušného orgánu verejnej správy,
- d) písomným vzdaním sa; v tomto prípade členstvo zaniká nasledujúci deň po doručení písomného oznámenia o vzdaní sa členstva predsedovi výboru,
- e) odvolaním, ak sa člen výboru dvakrát po sebe bez náležitého ospravedlnenia nezúčastnil na zasadnutí výboru alebo iným spôsobom úmyselne marí činnosť výboru,
- f) právoplatným odsúdením člena výboru za úmyselný trestný čin,
- g) odvolaním na základe oznámenia o zmene nominovaného zástupcu,
- h) zánikom organizácie, ktorú vo výbore zastupuje.

(18) Úmyselným marením činnosti výboru sa pre účely tohto štatútu rozumie najmä neplnenie povinností člena výboru ustanovených týmto štatútom.

Čl. 6

Predseda výboru a ďalší členovia výboru

(1) Predseda výboru najmä:

- a) riadi a zodpovedá za činnosť výboru,
- b) zvoláva a vedie zasadnutia výboru,
- c) schvaľuje zaradenie materiálov na zasadnutie výboru,
- d) predkladá výboru iniciatívne návrhy a odporúčania,
- e) navrhuje program zasadnutia výboru,
- f) navrhuje závery zo zasadnutia výboru,
- g) schvaľuje záznam zo zasadnutia výboru,
- h) navrhuje, zriaďuje alebo ruší pracovné skupiny výboru,
- i) vymenúva a odvoláva členov výboru,
- j) vymenúva a odvoláva vedúceho a členov pracovných skupín,
- k) rozhoduje o prizvaní odborníkov na zasadnutie výboru.

(2) Predsedu výboru zastupuje počas jeho neprítomnosti podpredseda výboru alebo iný poverený zástupca v rozsahu práv a povinností, ktorými ho predseda výboru poverí.

(3) Členovia výboru:

- a) zúčastňujú sa na zasadnutí výboru a svojimi poznatkami a odbornosťou prispievajú k napĺňaniu cieľov a úloh výboru,
- b) vyjadrujú sa k programu zasadnutia výboru a materiálom predkladaným na zasadnutia výboru,
- c) hlasujú o programe zasadnutia výboru a o záveroch výboru,
- d) iniciatívne predkladajú návrhy, odporúčania a stanoviská k problematike vo vecnej pôsobnosti výboru.

Článok 7

Tajomník výboru

- (1) Tajomník výboru najmä:
- a) organizačne a administratívne zabezpečuje prípravu a priebeh zasadnutí výboru a jeho pracovných skupín,
 - b) informuje predsedu výboru o plnení uznesení výboru,
 - c) zúčastňuje sa na zasadnutiach výboru bez hlasovacieho práva,
 - d) spolupracuje s vedúcimi pracovných skupín výboru,
 - e) zabezpečuje vyhotovenie záznamu zo zasadnutia výboru, vrátane prijatých uznesení, archivuje spisovú dokumentáciu výboru a jeho pracovných skupín,
 - f) predkladá výboru iniciatívne návrhy a odporúčania,
 - g) plní ďalšie úlohy súvisiace s činnosťou výboru, alebo plnením ktorých ho predseda výboru poverí.

Čl. 8

Proces výberu členov v komore za mimovládne neziskové organizácie

(1) Tento článok upravuje proces výberu členov v komore za mimovládne neziskové organizácie podľa čl. 5, ods. 7, písm. b).

(2) Výzvu za účelom vymenovania členov výboru podľa ustanovenia čl. 5 ods. 7 písm. b) (ďalej len „výzva“) vyhlasuje predseda výboru zverejnením na webovom sídle ministerstva po dobu najmenej 30 dní. Výzva musí obsahovať formálne požiadavky pre nomináciu na člena komory za mimovládne neziskové organizácie, a to najmä: 1. nominačný list nominujúcej organizácie, prílohou ktorého je profesijný životopis nominovaného vo formáte Europass obsahujúci údaje o odbornej praxi, jej zameraní a trvaní, prípadne publikačnej činnosti nominovaného; motivačný list a súhlas nominovaného s nomináciou; 2. stanovy nominujúcej organizácie, resp. iný obdobný dokument; 3. informácia o projektoch a ich výstupoch s dosahom na problematiku vo vecnej pôsobnosti výboru realizovaných nominujúcou organizáciou.

(3) Do výzvy sa môže platne zapojiť mimovládna nezisková organizácia, ktorá pôsobí v súlade so základnými zásadami činnosti výboru a vyvíja v danej oblasti výskumnú, analytickú, publikačnú, vzdelávaciu, projektovú alebo inú obdobnú činnosť s cieľom skvalitňovania verejných politík. Toto ustanovenie sa primerane použije aj v prípade nominácie člena komory za mimovládne neziskové organizácie zo strany akademickej inštitúcie.

(4) Výzvu vyhlasuje predseda výboru podľa potreby, spravidla 30 dní pred ukončením funkčného obdobia členov komory za mimovládne neziskové organizácie. Ustanovenia týkajúce sa vyhlásenia výzvy sa primerane použijú aj v prípade zániku členstva člena výboru podľa čl. 5 ods. 17, v nadväznosti na ktoré organizácia, ktorá člena výboru nominovala, nenavrhne predsedovi výboru nového zástupcu podľa čl. 5 ods. 16 tohto štatútu.

Čl. 9

Pracovné skupiny

(1) Pre potreby výboru možno zriadiť pracovné skupiny.

(2) Pracovné skupiny zriaďuje a ruší predseda výboru na návrh členov výboru alebo z vlastného podnetu. Vedúcim pracovnej skupiny môže byť len člen výboru. Vedúci pracovnej skupiny môže k práci v pracovnej skupine prizvať aj externých odborníkov, deti, mladých ľudí a iné osoby, prizvanie ktorých je z hľadiska zamerania pracovnej skupiny vhodné.

(3) Pracovná skupina sa schádza podľa potreby.

(4) Ak je pracovná skupina nečinná viac ako 24 mesiacov, pracovná skupina automaticky zaniká, ak predseda výboru nerozhodne inak.

Čl. 10 **Zasadnutia výboru**

(1) Výbor sa schádza podľa potreby, spravidla pred zasadnutím rady, a to na základe rozhodnutia predsedu výboru alebo na základe písomnej žiadosti najmenej jednej tretiny všetkých členov výboru; v takom prípade predseda výboru zvolá zasadnutie výboru do 15 dní od doručenia žiadosti o zvolanie zasadnutia výboru tajomníkovi výboru.

(2) Zasadnutia výboru sa riadia rokovacím poriadkom, ktorý na návrh tajomníka výboru schvaľuje výbor.

(3) Výbor je spôsobilý zasadať a uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých členov výboru.

(4) Uznesenie výboru je prijaté, ak za uznesenie hlasovala nadpolovičná väčšina prítomných členov výboru. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedajúceho. Uznesenie podľa prvej vety má pre radu odporúčací charakter.

(5) Komora za mimovládne neziskové organizácie môže v rozsahu pôsobnosti výboru prijať formou uznesenia aj stanovisko. Stanovisko komory za mimovládne neziskové organizácie je prijaté, ak za stanovisko hlasovala najmenej 3/5 väčšina všetkých členov komory za mimovládne neziskové organizácie. Stanovisko komory za mimovládne neziskové organizácie má pre radu odporúčací charakter.

(6) Výbor môže v oblasti svojej vecnej pôsobnosti prijímať aj zásadné stanoviská formou uznesení, ktoré sú pre radu záväzné. Uznesenia podľa predchádzajúcej vety sú prijímané 3/5 väčšinou všetkých členov výboru.

(7) Zasadnutia výboru sú verejné, ak výbor v konkrétnom prípade nerozhodne inak. Účasť verejnosti sa umožňuje do naplnenia kapacity miestnosti, v ktorej výbor zasadá na základe registrácie. Zverejnenie informácií o podmienkach registrácie a o priebehu a výsledkoch rokovania zabezpečí tajomník výboru na webovom sídle ministerstva.

(8) Zasadnutia výboru sa môžu uskutočniť aj formou online stretnutia alebo videokonferencie. O tejto forme zasadnutia rozhoduje na základe návrhu tajomníka výboru predseda výboru. Táto forma zasadnutia je plnohodnotnou náhradou riadneho zasadnutia výboru. V prípade tejto formy zasadnutia sa postupuje podľa tohto článku.

(9) Z rokovania výboru sa vyhotovuje záznam, ktorý podpisuje predsedajúci výboru. Záznam je po jeho schválení predsedajúcim zverejnený na webovom sídle ministerstva.

Čl. 11 **Sekretariát výboru**

(1) Sekretariát výboru je výkonným orgánom výboru, ktorý plní úlohy spojené s organizačným, personálnym a administratívno-technickým zabezpečením činnosti výboru.

(2) Sekretariát výboru najmä:

- a) sústreďuje a pripravuje podklady a informácie potrebné pre činnosť výboru,
- b) zabezpečuje zverejňovanie a pravidelnú aktualizáciu informácií o činnosti výboru,
- c) archivuje spisovú dokumentáciu výboru,
- d) plní ďalšie úlohy súvisiace so zabezpečením činnosti výboru.

(3) Výdavky spojené s činnosťou výboru sa uhrádzajú z rozpočtových prostriedkov kapitoly Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

Prechodné a záverečné ustanovenia

Čl. 12

(1) Členstvo zástupcov za mimovládne neziskové organizácie, ktorí boli nominovaní podľa štatútu Výboru pre deti a mládež zo dňa 9. decembra 2016 v znení neskorších dodatkov (ďalej len „doposiaľ platný štatút výboru“), zostáva zachované do doby vymenovania členov komory za mimovládne neziskové organizácie podľa čl. 5 ods. 7 písm. b), ktorým začína plynúť nové funkčné obdobie podľa tohto štatútu.

(2) Ustanovenie čl. 9 ods. 4 sa vzťahuje aj na pracovné skupiny zriadené štatútom pred nadobudnutím účinnosti tohto štatútu.

Čl. 13

(1) Ak predseda výboru nerozhodne inak, pracovné skupiny výboru zriadené podľa doposiaľ platného štatútu výboru pokračujú v činnosti podľa pravidiel ustanovených týmto štatútom.

(2) Nominácie výboru uskutočnené podľa doposiaľ platného štatútu výboru zostávajú v platnosti.

Čl. 14

Štatút možno meniť a dopĺňať písomnými dodatkami, ktoré schvaľuje na návrh výboru rada.

Čl. 15

Tento štatút nadobúda účinnosť dňom jeho schválenia radou. Dňom nadobudnutia účinnosti tohto štatútu sa zrušuje štatút Výboru pre deti a mládež zo dňa 9. decembra 2016 v znení neskorších dodatkov.

V Bratislave, 27. mája 2022

Mária Kolíková v.r.
ministerka spravodlivosti SR a
predsedníčka Rady vlády SR pre ľudské práva,
národnostné menšiny a rodovú rovnosť